

تغذیه و کنترل وزن دانش آموزان

محسن معینی

کارشناس تغذیه و رژیم درمانی

اداره سلامت و تندرستی

اداره کل آموزش و پرورش استان فارس

امروزه تحرکی و دریافت مواد غذایی کم ارزش و پر انرژی (قند، چربی، شکر) و عادات نامناسب غذایی در زندگی کودکان و نوجوانان آنها را به سمت اضافه وزن و چاقی سوق می دهد. اضافه وزن و چاقی در کودکان و نوجوانان زمینه ساز ابتلا به بیماری های متعدد از جمله قلب و عروق دیابت، پرفشاری خون، افزایش چربیهای خون، بیماریهای کبدی و بیماریهای تنفسی می باشد.

در تهیه این اسلایدها سعی شده است در کنار اصلاح الگوی غذایی و لزوم مصرف ماکرونوترینت ها و میکرونوترینت ها به مقدار کالری مواد غذایی هم توجه شود تا بتوانیم همراه با آموزش مصرف مواد غذایی سالم ، مقدار کالری غذاها را هم مدنظر داشته باشیم.

میوه ها سرشار از ویتامین ، فیبر و انتی اکسیدان هستند

@moeini_diet

غذای سالم خودت انتخاب کن

یک بسته ۲ عددی کلوچه
۵۰۰ کالری

میان وعده ای ناسالم

۳۴۰ کالری

میان وعده ای سالم و کامل

۱ عدد سیب
۱ عدد پرتقال
۲ عدد نان تست
۲ عدد گردو

کاربرد اصلی جدول ارزش غذایی

@moeini_diet

وقتی توی فروشگاه میخوایم بین دو نوع شیر، دو نوع ماست، دو نوع بیسکویت و ... یکی رو انتخاب کنیم با یک نگاه به جدول ارزش غذایی‌شون میتونیم متوجه بشیم کدوم سالم‌تر و کم‌کالری‌تره و به‌تره اونو انتخاب کنیم.

معنی رنگ‌ها در جدول ارزش غذایی

جدول ارزش غذایی میزان چهار ماده مضر یعنی قند، چربی، نمک و اسید چرب ترانس محصولات رو به ما می‌گه و

رنگ سبز یعنی میزانش کمتر از اونه که مضر باشه و با خیال راحت میتونیم بخوریم

معنی رنگ‌ها در جدول ارزش غذایی

رنگ زرد یعنی احتیاط کنید. مقدار قند، چربی، نمک یا اسید چرب ترانس یه مقدار زیاده!

قرمز یعنی مقدار اون ماده مضر دیگه واقعا زیاده و بهتره مصرف نشه!

@moeini_diet

جدول ارزش غذایی چه اطلاعاتی به ما میدهد؟

جدول ارزش غذایی همیشه اطلاعات یک بسته
از محصول رو به ما نمیده

ممکنه مثل این جدول بالاش نوشته باشه در هر ۱۰۰ گرم
و مثلاً اگر یک بسته از این محصول ۵۰ گرم باشه ما باید
این اعداد رو نصف کنیم تا کالری و چند و چربی
یک بسته به دست بیاد

جدول ارزش غذایی چه اطلاعاتی به ما میدهد؟

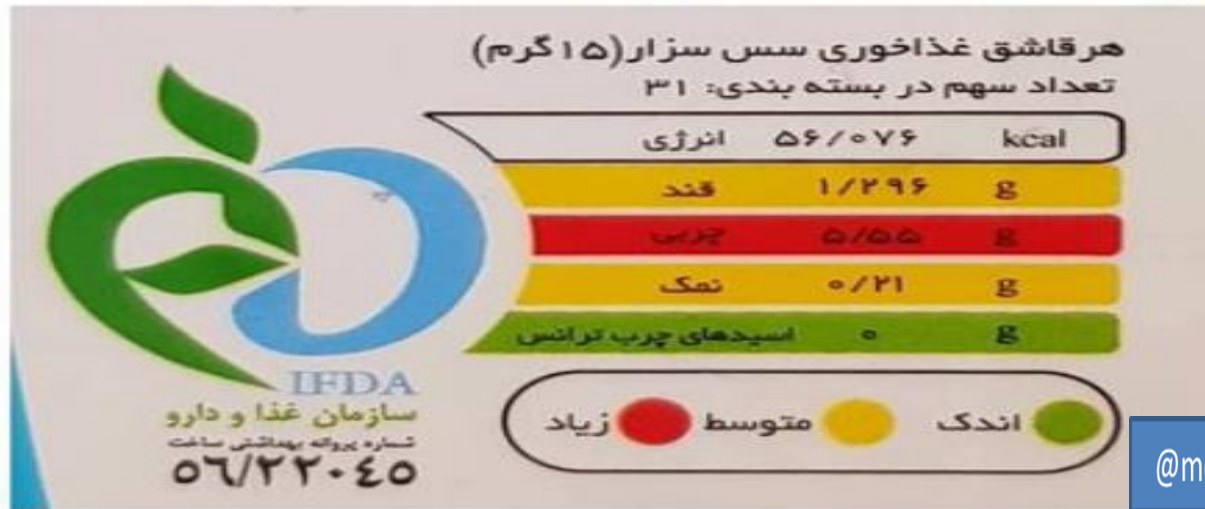

این جدول همه ریز مغذی‌ها و درشت مغذی‌ها رو
به ما نشون نمیده.

مثلاً میزان پروتئین تو این جدول نیست.
چون هدف این جدول و رنگ بندیش اینه که با یک نگاه
بهمون بگه هر خوراکی چقدر از این موارد مضر رو داره.
چند، چربی، نمک و اسید چرب ترانس

جدول ارزش غذایی چه اطلاعاتی به ما میدهد؟

@moeini_diet

میزان اسید چرب ترانس چرا مهمه؟
چون چربی ترانس خطرناکترین نوع چربی
و زمینه ساز بیماری های قلبی و سرطان
هست و بهتره همیشه ازش پرهیز کنیم.

چه نوع پنیری انتخاب کنیم؟

هر ۳۰ گرم پنیر ...

انتخاب سالم

@moeini_diet

سفید کم چرب
۴۰ کالری
۲/۳ گرم چربی
۳/۶ گرم پروتئین

انتخاب نا سالم

خامه‌ای
۷۲ کالری
۷/۶ گرم چربی
۲ گرم پروتئین

شما کدوم انتخاب میکنید؟

شیر نارگیل
۲۵۰ کالری

انتخاب ناسالم

شیر ساده کم چرب
۱۰۵ کالری

انتخاب سالم

@moeini_diet

چربی های اشباع بسیار برای بدن مضر هستند

۱ بسته چیپس

۵۰۰ کالری

۱۱ گرم چربی اشباع

۵۳ گرم کربوهیدرات

۳۳۰

کالری

۱ عدد تخم مرغ آبپز

۱ لیوان شیر کم چرب

۱۰ عدد بادام

۱ عدد سیب متوسط

@moeini_diet

افزایش دریافت چربی های اشباع از جمله چربی ترانس از علل مهم بیماریهای قلبی عروقی هستند.

۱ عدد بستنی شکلاتی
۲۳۰ کالری
۸ گرم چربی اشباع
۳۰ گرم کربوهیدرات

۱ عدد خرمالو
۲ عدد نارنگی
۱ عدد سیب
۲۳۰ کالری

انتخاب با شماست؟

پوکی استخوان

۱ لیوان نوشابه

۱۰۴ کالری

۲۶ گرم قند

تقویت استخوان

۱ لیوان دوغ

۶۶ کالری

۵ گرم قند

۳ گرم پروتئین

سبزیجات دارای ویتامین ، مواد معدنی و فیبر بالایی هستند و کالری زیادی هم ندارند

سبزیجات
همراه رژیمی تمام وعده‌ها

۲۰۰ کالری
۳۰ گرم پنیر + ۶۰ گرم نان

۲۰۶ کالری
۳۰ گرم پنیر + ۶۰ گرم نان
+ سبزی خوردن

سبزیجات دارای ویتامین ، مواد معدنی و فیبر بالایی هستند و کالری زیادی هم ندارند

سبزیجات
همراه رژیمی تمام وعده‌ها

۳۴۰ کالری

نصف ران مرغ + ۱۰ قاشق برنج

۳۶۷ کالری

نصف ران مرغ + ۱۰ قاشق برنج
+ سبزی خوردن + سالاد

سبزیجات
همراه رژیمی تمام وعده‌ها

۲۴۳ کالری

۱ سیب + ۱ خرمالو + ۱ نارنگی

۲۶۸ کالری

۱ سیب + ۱ خرمالو + ۱ نارنگی
+ ۱ خیار + ۱ هویج

غذاهای ناسالم

صبحانه

ناهار

انتخاب اشتباه

اینجوری لاغر میشی
اما بدنت داغون میشه

شام

میان وعده

غذاهای سالم و مقوی

اینجوری هم لاغر میشی
هم بدنت سالم میمونه
تازه هرچقدر دلت میخواد میتونی
سبزیجات به رژیمت اضافه کنی

میان وعده‌های سالم پیشنهادی

@moeini_diet

۱۲۲ کالری

یک عدد تخم مرغ آب پز
یک کف دست نان قافتون

۱۲۰ کالری

۲۰۰ گرم ماست کم چرب
یک چهارم قاشق پودر جوافه گندم

میان وعده‌های سالم پیشنهادی

۱۱۹ کالری

یک عدد هویج
یک قاشق کره بادام زمینی

۱۲۵ کالری

یک عدد سیب
یک عدد نارنگی

@moeini_diet

میان وعده‌های سالم پیشنهادی

۱۲۴ کالری

یک لیوان شیر کم چرب

۱۲۱ کالری

۲ عدد گردو
۶ عدد بادام

هر قاشق غذاخوری سس چند کالری داره؟

سس فرانسوی
۷۵ kcal

سس ایتالیایی
۶ kcal

سس هزار جزیره
۷۱ kcal

سس بالزامیک
۱۵ kcal

هر قاشق غذاخوری سس چند کالری داره؟

سس مایونز
۹۴ kcal

سس مایونز کم چرب
۴۸ kcal

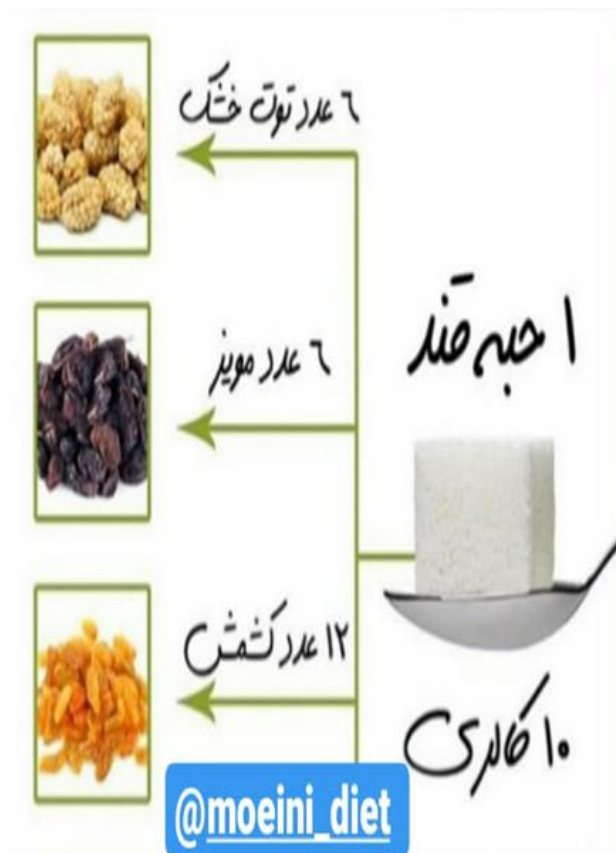

فقط و فقط
۸ kcal

در حالی که یک قاشق
ماست کم چرب چقدر کالری داره؟

ماست بهترین انتخاب هست

کلسیم و پروتئین بالایی هم داره

در خوردن لواشک دقت کن

نیم ساعت دویدن سبک

کالری بسوزونید

۱۰۰ گرم لواشک

۳۵۰ کالری

@moeini_diet

درسته تخمه افتابگردان انتخاب سالمی هست ولی چون پرکالری هست اگه زياد بخوري چاق ميشي

نيم ساعت فوتبال
+
نيم ساعت دوچرخه سواري

کالری بسوزونید

۱۰۰ گرم تخمه افتابگردان
۶۰۰ کالری

@moeini_diet

سالم بیزید تا سالم بمانید

ماہے سرخ کردہ	وزن	ماہے در فر
۱۰۰ گرم		۱۰۰ گرم
۳۶۰	انرژی (کالری)	۱۵۰
۶	چربی (گرم)	۳
۱۳	پروتئین (گرم)	۱۳
۶۶	کربوہیدرات (گرم)	۶
دارد	اسید چرب ترانس	ندارد
دارد	رادیکال های آزاد	به مقدار بسیار کم
کمترین مقدار ۰/۱ گرم	امگا ۳	بیشترین مقدار ۰/۷ گرم

با انتخاب اشتباه به بدنت آسیب نزن

افرین به شما برای
انتخاب درست

۱۳ لیوان پاپ کورن خانگی
بدون روغن

۲۲۰ کالری

یک بسته فک ۵۵ گرمی

۲۲۰ کالری